JUSTIITSMINISTEERIUM

ASUTUSESISESEKS KASUTAMISEKS

Märge tehtud: 23.09.2019 Kehtib kuni: 23.09.2094 Alus: AvTS § 35 lg 1 p 11

Teabevaldaja: Justiitsministeerium

Maaeluministeerium info@agri.ee

Teie 06.09.2019 Meie 27.09.2019 nr 1.4-4/1006 nr 10-4/5182-2

Vastus selgitustaotlusele

Austatud härra Järvik

Pöördusite Justiitsministeeriumi poole küsimusega, kas Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Amet omab seadusjärgset esindusõigust avalik-õiguslike nõudeavalduste esitamiseks või võib seda teha üksnes ministri antud volituse alusel.

Vabariigi Valitsuse seaduse (edaspidi VVS) § 44¹ lõike 1 kohaselt on riigi seaduslik esindaja kohtus tsiviilasjades ja kriminaalasjades kannatanu ja tsiviilkostjana ministeeriumi valitsemisala piires minister. Minister võib riigi esindamiseks kohtus anda üld- ja erivolitusi.

Kriminaalmenetluse seadustiku (edaspidi KrMS) § 37 lõike 2 kohaselt juriidilisest isikust kannatanu osaleb kriminaalmenetluses oma seadusliku esindaja, seadusliku esindaja poolt volitatud töötaja, pankrotihalduri või lepingulise esindaja kaudu, kellel on kõik kannatanu õigused ja kohustused.

VVS § 44¹ lg 1 on üldnorm, millest tuleks juhinduda eriregulatsiooni puudumisel. Näiteks on eriregulatsioon sätestatud tsiviilkohtumenetluse seadustikus (vt TsMS § 220, eriti lg 4). KrMS § 38¹ lg 2 teine lause sätestab, et avalik-õigusliku nõudeavalduse võib esitada haldusorgan, kes oleks õigustatud sama rahalise kohustuse kindlaks määrama haldusmenetluses. Tegemist on erinormiga VVS § 44¹ lg 1 suhtes ning see võimaldab kriminaalmenetluses avalik-õigusliku nõude esitada (ning seega osaleda menetluses ka kannatanuna) haldusorganil, kes oleks õigustatud sama rahalise kohustuse kindlaks määrama haldusmenetluses. Ka seaduseelnõu seletuskirjast nähtub, et sätte eesmärgiks oli anda haldusorganile valida, kas esitada nõue kohe kriminaalmenetluse käigus või teha seda eraldi menetluses (Riigikogu XIII koosseisu seaduseelnõu 80 SE seletuskiri, lk 18¹). Oleks eesmärgipäratu nõuda asutuselt ministri volitust avalik-õigusliku nõudeavalduse esitamiseks, kui taolist volitust ei ole ette nähtud rahalise kohustuse kindlaksmääramisel haldusmenetluses või sellele järgnevas kaebemenetluses halduskohtus (vt VVS § 44² lg 1 p 1).

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Raivo Aeg minister

¹ Eelnõu 80SE. Kättesaadav veebis <a href="https://www.riigikogu.ee/tegevus/eelnoud/eelnou/3fdc8de9-e0bc-4c52-87ac-b823f8369cfe/Kriminaalmenetluse%20seadustiku%20muutmise%20ja%20sellega%20seonduvalt%20teiste%20seaduste%20muutmise%20seadus,%20millega%20laiendatakse%20kannatanute%20õigusi%20kriminaalmenetluses

Markus Kärner 620 8124 Markus.karner@just.ee Monika Tappo 620 8184 Monika.Tappo@just.ee